

Стаття надійшла до редакції 09.09.2019

Перевірено на плагіат 22.09.2019 р.

унікальність – 98,02 %

<https://doi.org/10.17721/StudLing2019.15.140-154>

УДК 81.42

СЛОВА РОКУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ: СТАТИСТИЧНИЙ ТА КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТИ

Олена Петрівна Левченко (м. Львів, Україна)
levchenko.olena@gmail.com

*доктор філол. наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики
Національний університет «Львівська Політехніка»*

*У цій праці приділено увагу теоретичним проблемам лінгвокультурології / культурної лінгвістики/етнолінгвістики. Проаналізовано методологічні проблеми, пов'язані із виокремленням ключових концептів культури загалом і слів року зокрема. Досліджено кількісні і якісні характеристики слів року українського мовного і культурного простору. Розглянуто українські слова року **євромайдан, кіборг, блокада, корупція, безвіз**. Сформульовано висновки про головні проблеми лінгвокультурології / культурної лінгвістики / етнолінгвістики, які стосуються вибирання ключових концептів культури і слів року. Так, застосування критерію частотності давало би змогу створювати перелік кандидатів для оцінки експертами чи широким загалом; частотність слів року варто порівнювати з частотністю неологізмів, що дасть змогу передбачати межі частотності, виявляти кандидатів у слова року, враховувати під час цього так звані важливі частини текстів, а також появу таких слів у хештегах, вербальній частині мемів та карикатур. Український матеріал засвідчує той факт, що частотність вживання слів року не завжди корелює з оголошенням тієї чи іншої одиниці словом року. Не всім словам року властивий дериваційний потенціал. У таких слів збільшується концептуальний вміст, їх починають використовувати метафорично, вони стають складниками трансформованих фразеологізмів і інших типів інтертекстем; їх застосовують як власні назви. Факультативною характеристикою досліджених слів року є творення нових синонімічних і антонімічних відношень.*

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© *Levchenko O. P. [Levchenko O. P.], levchenko.olena@gmail.com*

Key Words in the Ukrainian Public Discourse: Statistical and Cultural Aspects [Slova roku v ukrai'ns'komu publichnomu dyskursi: statystychnyj ta kul'turnyj aspektj] (in Ukrainian)

Ключові слова: лінгвокультурологія, культурна лінгвістика, етнолінгвістика, ключовий концепт культури, слово року, частотність.

KEY WORDS IN THE UKRAINIAN PUBLIC DISCOURSE: STATISTICAL AND CULTURAL ASPECTS

Olena P. Levchenko (Lviv, Ukraine)

levchenko.olen@gmail.com

*Doctor of Philology, Professor, Head of the Department of Applied Linguistics
Lviv Polytechnic National University*

*The paper focuses on the theoretical issues of linguacultural studies / cultural linguistics / ethnoinguistics. The methodological aspects of revealing key cultural concepts in general and words of the year in particular are viewed. The quantitative and qualitative characteristics of the words of the year, determined within the Ukrainian linguacultural space, are analysed. Such Ukrainian words of the year as **EuroMaidan, cyborg, blockade, corruption, visa-free travel** are under analysis. Conclusions are made concerning the main problems of linguacultural studies / cultural linguistics / ethnoinguistics, as well as approaches to the detection of key cultural concepts and words of the year. Thus, an application of the frequency criterion allows to create a list of candidates for evaluation by experts or public; the frequency of words of the year should be compared with the frequency of neologisms, which makes it possible to predict the limits of frequency, detect candidates for the word of a year, taking into account so called important parts of the texts, as well as appearance of such words within hashtags, verbal parts of mems, cartoons. Ukrainian data shows, that the frequency of such words usage does not always correlate with announcing them words of the year. Not all words of the year have derivative potential. The conceptual content of such words increases, they are used metaphorically and become components of transformed phraseological and other types of intertext units; they are used as proper names. Creation of the new synonymic and antonymic relations is the optional characteristics of the studied words of the year.*

Key words: linguacultural studies, cultural linguistics, ethnoinguistics, key cultural concepts, word of the year, frequency.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© *Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olen@gmail.com*

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

СЛОВА ГОДА В УКРАИНСКОМ ПУБЛИЧНОМ ДИСКУРСЕ: СТАТИСТИЧЕСКИЙ И КУЛЬТУРНЫЙ АСПЕКТЫ

Елена Петровна Левченко (г. Львов, Украина)
levchenko.olena@gmail.com

*доктор филол. наук, профессор, заведующий кафедры прикладной лингвистики
Национальный университет «Львовская Политехника»*

*Данная саттья посвящена теоретическим проблемам лингвокультурологии / культурной лингвистики / этнолингвистики. Проанализированы методологические проблемы, связанные с выделением ключевых концептов культуры в целом и слов года в частности. Исследованы количественные и качественные характеристики слов года украинского языкового и культурного пространства. Рассмотрены украинские слова года **евромайдан, киборг, блокада, коррупция, безвиз**. Сформулированы выводы о главных проблемах лингвокультурологии / культурной лингвистики / этнолингвистики, касающиеся выбора ключевых концептов культуры и слов года. Так, применение критерия частотности давало бы возможность создавать перечень кандидатов для оценки экспертами или общественностью; частотность слов года стоит сравнивать с частотностью неологизмов, что позволит предусматривать пределы частотности, выявлять кандидатов в слова года, учитывать при этом так называемые важные части текстов, а также появление таких слов в эхитегах, вербальной части мемов и карикатур. Украинский материал свидетельствует о том, что частотность употребления слов года не всегда коррелирует с объявлением той или иной единицы словом года. Не всем словам года присущ деривационный потенциал. У таких слов увеличивается концептуальное содержание, их начинают использовать метафорически, они становятся составляющими трансформированных фразеологизмов и других типов интертекстем; их используют как имена собственные. Факультативной характеристикой исследованных слов года является создание новых синонимических и антонимических отношений.*

***Ключевые слова:** лингвокультурология, культурная лингвистика, этнолингвистика, ключевой концепт культуры, слово года, частотность.*

Вступні зауваги. Дослідження так званих ключових слів/концептів (культури, року) проводяться як в межах різних наук, так і в межах різних галузей та мовних парадигм та конкретних завдань (наприклад, у процесі

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Levchenko O. P. [Levchenko O. P.], levchenko.olena@gmail.com

Key Words in the Ukrainian Public Discourse: Statistical and Cultural Aspects [Slova roku v ukrai'ns'komu publichnomu dyskursi: statystychnyj ta kul'turnyj aspekty] (in Ukrainian)

вибору слова року). М. Рак виокремлює низку підходів, дотичних до цієї проблеми: культурологія, перекладознавство, стилістичні, етнолінгвістичні та інші споріднені концепції [Rak 2015: 305-316]. Зокрема, критерії вибору слів року частково збігаються із критеріями розрізнення ключових слів/концептів культури (у межах когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології / культурної лінгвістики / етнолінгвістики). З іншого боку, особливості слів року частково перетинаються з характеристиками так званих модних слів, хоча вони мають свої особливості. Важливе спостереження подає М. Лазіньський [Łaziński 2017, 250]: "Перелік слів року рідко збігається зі списком культурем, тобто постійними ключовими словами певної культури. Ключовість у плебісцитах та моніторингу преси є тимчасовою". Тож ми маємо справу з поняттями: *ключове слово / ключовий концепт культури – модне слово – слово року*, а також із низкою списків мовних одиниць.

Ключові концепти культури. Звернімо увагу на той факт, що дослідники вживають різні терміни, описуючи це явище: в англосаксонській традиції – *ключові слова, культурні скрипти* (А. Вежицька), *концепт культури* (К. Годдард); у польській – *слова-ключі, культурема, культурні концепти* (С. Бартмінський, М. Рак); *культурема* (А. Нагурко); *slowa sztandarowe* (В. Пісарек); *колективні символи* (М. Фляйшер); в українській – *лінгвокультурний концепт* (Р. Кісь, Н. Єсипенко, В. Козловський); *лінгвокультурологічний концепт* (Л. Овсієнко); *етноконцепт* (Н. Слухай; Н. Шарманова); *слово-концепт* (І. Голубовская); *культурно значущий концепт* (О. Левченко); *лінгвокультурема* (Н. Медвідь); *лінгвокультурологема* (Н. Мех); *(мовні) знаки етнокультури* (В. Жайворонок) тощо. Наприклад, С. Воркачов пропонує таку дефініцію концепту, яка є узвичаєною й в українській лінгвокультурології [Воркачев 2001, 47]: “концепт – це одиниця колективного знання (що сягає вищих духовних цінностей), має мовне вираження й позначена етнокультурною специфікою”. Це визначення вважаю дискусійним, оскільки воно обмежує систему концептів “вищими духовними цінностями” (за цим підходом за вербальними позначниками конкретних явищ не стоять концепти, такий підхід загалом суперечить “аксіомам когнітивізму”), звужує культурну специфіку до етнічної;

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

наявність етно-культурної специфіки використано як критерій віднесення ментальних одиниць до концептів [Левченко 2007: 39].

Модні слова. Питання модних слів розглянуто у працях низки вчених [Mjos, Moe, Sundet 2014; Tsun-Jui, Shu-Kai, Prevot 2013; Бічай 2003; Новиков 2005, 2012; Мустайоки, Вепрева 2006, 2015]. Як вже згадувалося, окремі ознаки слів року й модних слів є зіставними. А. Мустайоки та І. Вепрева вважають, що модному слову властиві такі ознаки, як актуальність, частотність, універсальність, демонстраційність і гра [Мустайоки, Вепрева 2006: 45-59]. О. Албул зазначає, що дослідники погоджуються з тим, що «мовні одиниці, яким приписано ознаку модності, завжди мають високу частоту вжитку. Однак йдеться не про звичайне кількісне зростання, а про надуживання певними мовними одиницями» [Албул 2010: 22]. У цьому випадку критерій «надуживання» – це суб'єктивні відчуття мовців, оскільки не йдеться про кількісні показники.

Слова року. Слово року в різних країнах визначають по-різному (на сьогодні не створено чітких методик чи процедур вибору таких слів), спостерігаємо також термінологічні незбіги у лінгвістичних працях, присвячених цьому питанню: *слово року* [Иссерс 2014, 2015; Цонева 2015]; *ключове слово поточного моменту* [Шмелева 1993, 2009; Харламова, 2008]; *слово-хронофакт* [Фомина 1995]; *ключові слова епохи* [Земская 1996: 138]; *актуальні концепти* [Черникова 2007]; *актуальні лексеми* [Вепрева 2015]; *актуальне слово* [Мустайоки, Вальтер, Вепрева 2016] тощо. Належить зауважити, що виокремлення слова року є частковим завданням з огляду на обсяг мовного матеріалу, обмеженого хронологічно й різновидом дискурсу. Фактично вибір слова року відбувається в межах модних слів. Т. Шмельова зазначає, що актуальному слову (за її термінологією) властиві такі ознаки: “1) різке зростання частотності вживання; 2) поява актуальних слів у заголовках газетного тексту і хештегах; 3) реалізація граматичного й дериваційного потенціалу; 4) розширення сполучуваності; 5) формування нових синонімічних і антонімічних зв'язків; 6) онімне вживання; 7) мовна рефлексія щодо актуального слова (зокрема його дефініція); 8) мовна гра з актуальним словом” [Шмелева 2009: 63]. А. Мустайоки, Г. Вальтер, І. Вепрева також звертають увагу на різке зростання частотності вживання слів-кандидатів порівняно з попереднім періодом: „Інколи вибір слова відстає від піку його

частотності” [Мустайоки, Вальтер, Вепрева 2016: 127]. Згадані автори стверджують, що існує „соціокультурна детермінованість представлених одиниць” і одночасно – „суб’єктивність процедури їхнього відбору” [Мустайоки, Вальтер, Вепрева 2016: 127]. Виникає питання, яка вага кожного з перерахованих вище критеріїв? Зазначу, що не спостережено вибору слова року після досягнення ним пікової частоти в українському мовному просторі, у багатьох випадках наявний вибір до досягнення пікової частоти. В українському мовному просторі слово року вибирають адміністратори сторінки Словника сучасної української мови та сленгу "Мислово" з січня 2014 р. (*Євромайдан* (2013); *кіборги* (2014); *блокада* (2015); *корупція* (2016); *безвіз* 2017; *томос* (2018); *діджиталізація* (2019)), які зазначають, що критерій частоти не є визначальним. У багатьох працях, присвячених вибиранню слів року або актуальних слів, звернено увагу на суб’єктивність цього процесу. Вибір слів року має велике значення для окреслення ціннісних орієнтирів лінгвоспільноти, однак на сьогодні, зокрема, в українській лінгвістиці не напрацьовано відповідної методики; процедура вибору є непрозорою.

Об’єктом цього дослідження є українські слова року, а також кандидати у слова року, **предметом** аналізу є їхні кількісні та якісні характеристики. **Мета** цієї розвідки – проаналізувати критерії виокремлення слів року, виявити кореляції між об’єктивними та суб’єктивними чинниками (частотність уживання та факт вибору словом року). Матеріал дослідження зібрано за допомогою системи Alphateka (кількісні дані й аналіз тональності), корпусу ГРАК [GRAC], а також використано дані із соціальної мережі Twitter (хронологічні межі дослідження охоплюють 2013-2018 рр.). Низка українських слів року та кандидатів у слова року відображає соціально-політичну ситуацію війни, зокрема гібридної. Г.Яворська слушно зауважує: „Аналіз дискурсу гібридної війни передбачає увагу до її вербального складника та створюваних за його допомогою соціально-семіотичних конструктів. Для цього потрібно визначити дискурсивні механізми продукування смислів, поширюваних медіа й соціальними мережами у зв’язку з російською агресією в Україні та її наслідками” [Яворська 2016].

Аналіз частотності. Частотність вживання українських слів року за даними корпусу ГРАК подано на рис. 1.

Актуальные проблемы мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

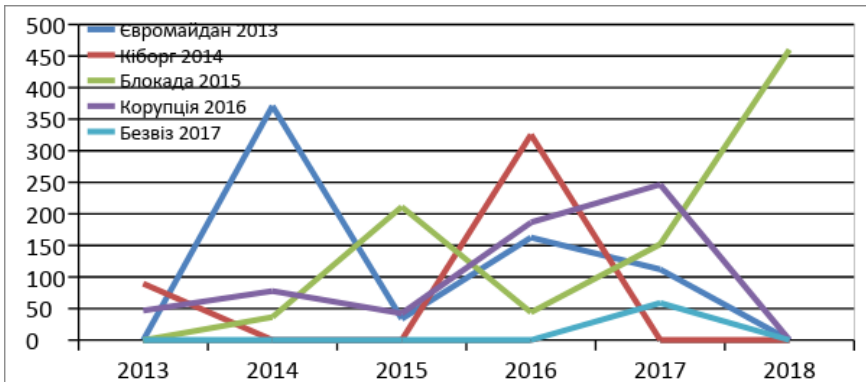

Рис. 1. Частотність українських слів року (за ГРАК)

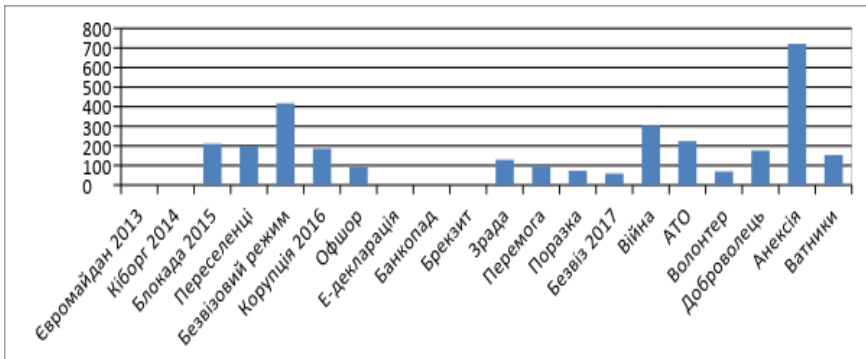

Рис. 2. Частотність в момент вибору словом року (за ГРАК)

Так, пік частотності слова *євромайдан* припадає на 2014 р., тобто вибір цього слова як слова року був “випереджувальний”. Належить зауважити, що корпус ГРАК перебуває у процесі розбудови, тому дані, вилучені з нього, можуть бути не цілком репрезентативними. На рис. 2 представлено порівняння частотності уживання слів року й кандидатів у слова року на момент вибору слова року. Аналіз даних засвідчує, що частотність слова не була вирішальним критерієм. Наприклад, словосполучі *безвізовий режим* найвища частотність була властива в 2015 році, а вибрано його словом року у 2017 р.

На рис. 3 візуалізовано зростання частотності слів порівняно з попереднім періодом. Твердження про високу частотність і різке зростання частотності частково справджується лише для слова *євромайдан* як неологізму.

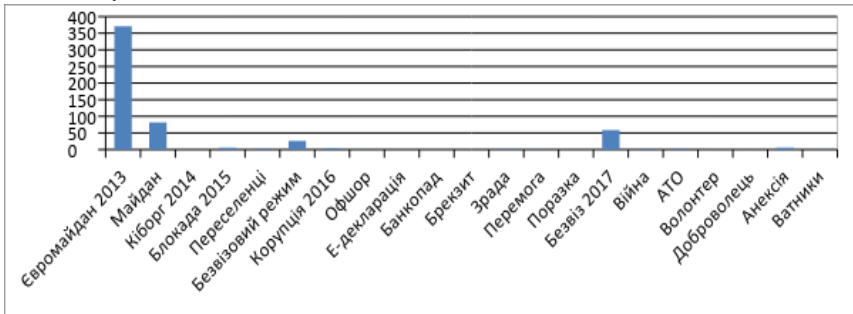

Рис. 3. Зростання частотності (за ГРАК)

Проаналізовано також кількість публікацій-новин, у яких ужито досліджувані слова (рис. 4), за допомогою пошуковика Google (ураховано лише українські інтернет-сторінки). Відповідно до цих даних більшість новин містила слово *блокада*, лише у 2014 р. більшу частотність мало слово *євромайдан*. На мою думку, вибираючи слово року, належало би орієнтуватися на частотність появи цього слова саме в новинах.

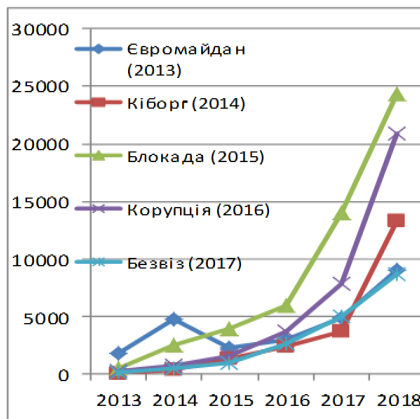

Рис. 4. Кількість публікацій-новин, які містять слова року (за даними Google)

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

Окрім кількісного аналізу, значущими є «якісні» ознаки слів року, зокрема концептуальний вміст, дериваційний потенціал, культурне і політичне тло тощо).

Майдан. Поняття (*євро*)майдан відповідає критеріям вибору слова року: частотність уживання слова зростала, проте пік частотності, зокрема в новинах, припадає на 2014 р.), слово часто траплялося в заголовках, хештегах, мемах; від нього утворено низку дериватів (*євромайданівець*: *Єднаються євромайданівці українських громад світу* #євромайдан #Euromaidan; *автомайдан*: #**Автомайдан** *вирушає з-під Мегажир'я до помешкань Азарова і Рибака. #євромайдан*; антонім *антимайдан*); збільшилася сполучуваність; спостерігаємо використання цього слова як власної назви (*вул. Героїв Майдану*); слово уміщено в енциклопедіях і словниках [Жайворонок 2007, 349]); наявна метафоризація.

З аналізу функціонування слів року зрозуміло, що існує значна кількість їхніх дериватів із чіткою негативною оцінкою, використовуваних в ідеологічних текстах противників незалежності України. Цей факт також є додатковим доказом культурного значення слів, запропонованих як слова року. Тактика російської агресії в мережі полягає у знеціненні всього, що є унікально українським. Така «девальвація» спрямована саме на ті українські цінності, назви яких мають іншу етимологію, ніж російські відповідники (укр. *зрада* – рос. *измена*). Такі „атаки” спрямовано на слово *майдан* і його деривати: рос. *майдаун*, *майданутый*; *укропитек майданутый*; *майданутый на голову* тощо. Окрім хештегів, уживаних в мережі, такі пейоративи активно використовуються в мемах.

Кіборг. За даними пошуковика Google спостерігаємо зростання частотності цього слова у 2015 р. і в наступних роках; слово часто стає складником заголовків, хештегів, мемів; не знайдено його дериватів та не спостережено значної розбудови сполучуваності, онімного вживання. Однак це слово реєструє Вікіпедія, його починають вживати в переносному значенні (*політичний кіборг*).

Блокада. Наявне суттєве збільшення частотності вживання цього слова (проте здобуті дані не можна вважати точними з огляду на його багатозначність); слово траплялося в заголовках і мемах, хештегах; не виявлено розвитку дериваційного потенціалу і творення синонімів, онімного вживання, метафоризації тощо. Однак на прикладі слова *блокада*

(2015) можна проілюструвати розширення сполучуваності. Виокремлено такі колокації з досліджуваним словом (у кожному випадку йшлося про блокаду Криму): *економічна, енергетична, кримська, морська, офіційна, товарна, фінансова* тощо. Розширення сполучуваності з'являється, ймовірно, тоді, коли слову не властиве специфічне культурне тло в певній лінгвокультурі.

Корупція. Спостережено зростання частотності вживання слова; воно з'являється в заголовках, хештегах і мемах; знайдено кілька прикладів мовної гри (*ідеорупція, корумпіада*); не зареєстровано змін у сполучуваності, нових синонімічних чи антонімічних відношень, прикладів онімного вживання.

Безвіз. Слово року *безвіз* має лаконічну форму; воно позначає суспільно важливе явище; зростає частотність вживання слова й у наступні роки; слово часто з'являлося в заголовках, хештегах, мемах; не знайдено його дериватів та прикладів онімного вживання; це слово ще не реєструють словники. На цьому прикладі можна проілюструвати здатність слова до входження в інтертексти різних типів: *Безвіз ся рождає!*; *А за вікном майже безвіз; на карті зоряного неба є полярна зірка, маленький безвіз і великий безвіз і ще багато чого; Ти казала: «Спокійно please, буде в п'ятницю безвіз». Я прийшов - його нема,- підманула, підвела!*

Висновки. У сучасній лінгвістиці існує декілька проблем, перша з яких – це некоректне створення фактологічної бази дослідження. Сьогодні такі вибірки є здебільшого ілюстраційними, оскільки їх створюють після дослідження для підтвердження «гіпотез». Натомість більш коректним є створення дослідницького корпусу чи використання наявних текстових корпусів, що гарантувало б вищу об'єктивність, а також би спростило значною мірою добирання матеріалу. Друга проблема в цій галузі – застосовувані методи аналізу, які традиційно орієнтовані на дослідження значення, а не знання. А. Глаз, аналізуючи модель Ф. Шаріфіяна, говорить про когнітивно-культурну лінгвістику (*cognitive-cultural linguistics*) [Glaz 2018: 237, 238]. Власне, найкращим рішенням було б реалізувати завдання культурної лінгвістики методиками когнітивної лінгвістики, яким властива комплексність. Третя проблема – наявність розуміння базового поняття лінгвокультурології/ культурної лінгвістики/етнолінгвістики ключового

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

концепту культури як "вищої духовної цінності", а не застосування когнітивного підходу.

Очевидно, що важко формалізувати вибір слів року. Різні суспільні групи й експерти пропонують кандидатів у слова року, які перебувають у межах їхнього розуміння «поточного моменту». Натомість застосування критерію частотності давало би змогу створювати перелік кандидатів для оцінки експертами і/та широким загалом. Окрім того, частотність слів року варто порівнювати з частотністю неологізмів, що дасть змогу передбачати межі частотності, виявляти кандидатів у слова року, враховувати під час цього так звані важливі частини текстів, а також появу таких слів у хештегах, вербальній частині мемів та карикатур тощо. Український матеріал засвідчує той факт, що частотність вживання слів року не завжди корелює з оголошенням тієї чи іншої одиниці словом року. Не всім словам року властивий дериваційний потенціал. Натомість спостерігаємо, що в таких слів збільшується концептуальний зміст, їх починають використовувати метафорично, вони стають складниками трансформованих фразеологізмів й інших типів інтертекстем; їх застосовують як власні назви. Факультативними характеристиками досліджених слів року є творення нових синонімічних і антонімічних відношень. У дискурсах політичних опонентів таким словам властива протилежна оцінність, що чітко простежується під час порівняння українського дискурсу й, зокрема, дискурсу авторів із Російської Федерації. Під час гібридної війни в багатьох випадках як критерій вибору слів року застосовано «політичну необхідність» із характерною для неї «суб'єктивністю». Іншими словами, під час обирання кандидатів у слова року переважають екстралінгвальні чинники.

Література

1. Албул, Ольга. "Поняття мовна мода як соціо- й лінгвокультурна категорія". *Мова і суспільство* 1 (2010): 21-30.
2. Бічай, Юлія. "«Модні» слова в сучасній російській мові (на матеріалі тлумачних словників і мовленнєвої практики мас-медіа кінця XX – початку XXI ст.)". Автореферат дис. канд. філол. наук, Дніпропетровськ, 2003.

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]
© Levchenko O. P. [Levchenko O. P.], levchenko.olena@gmail.com

Key Words in the Ukrainian Public Discourse: Statistical and Cultural Aspects [Slova roku v ukrai'ns'komu publichnomu dyskursi: statystychnyj ta kul'turnyj aspektj] (in Ukrainian)

3. Вепрева, Ирина. “Об актуальной лексеме Крымнаш”. *Русский язык и литература в пространстве мировой культуры : материалы 13 конгр. МАПРЯЛ (Гранада, Испания, 13–20 сент. 2015 г.)* 2 (2015): 31–35.
4. Воркачев, Сергей. “Концепт Счастья: понятийный и образный компоненты”. *Известия Академии наук* 6 (2001): 47–58.
5. Жайворонок, Віталій: “Знаки української етнокультури: словник-довідник”. Київ: Довіра, 2006.
6. Земская, Елена. “Активные процессы современного словопроизводства”. *Русский язык конца XX столетия (1985–1995)* (Москва, 1996): 90–141.
7. Иссерс, Оксана. “В поисках общего словаря: дискурсивные практики новейшего времени через призму проектов «Слово года»”. *Политическая лингвистика* 4.50 (2014): 48–53.
8. Иссерс, Оксана. “От серьезного – до смешного: игровой потенциал российского слова года”. *Политическая лингвистика* 4 (2015): 25–31.
9. Левченко, Олена. “Символы у фразеологічних системах української та російської мов: лінгвокультурологічний аспект” (Дисс. доктора філол. наук, Київ, 2007).
10. Мустайоки Арто / Ирина Вепрева. “Какое оно, модное слово: к вопросу о параметрах языковой моды”. *Русский язык за рубежом* 2 (2006): 45–62.
11. Мустайоки Арто / Ирина Вепрева. “Метаязыковой портрет модных слов”. *Компьютерная лингвистика и интеллектуальные технологии* 14.1 (2015): 438–448.
12. Мустайоки, Арто / Харри Вальтер / Ирина Вепрева. “Феномен актуального слова 2015 года”. *Quaestio Rossica* 4.3 (2016): 121–133.
13. Новиков, Владимир. *Словарь модных слов* (Москва: Словари XXI века, 2005).
14. Новиков, Владимир. *Словарь модных слов: Языковая картина современности* (Москва, АСТ-Пресс, 2012).
15. Фомина, Зинаида. “Слова-хронофакты в языке политических текстов”. *Язык и эмоции*. Волгоград (1995): 207–215.
16. Харламова, Татьяна. “Ключевые слова текущего момента. Сильное государство, сильная власть на рубеже веков”. *Проблемы речевой коммуникации* 8 (2008): 138–144.
17. Цонева, Лиляна. “Слово года «крымнаш» в русском медиадискурсе”. *Studia RussicoSlovaca*. Ružomberok (2015): 30–38.
18. Черникова, Наталия. “Актуальные концепты и их лексические репрезентанты”. *Филологические науки* 6 (2007): 71–80.
19. Шмелева, Татьяна. “Ключевые слова текущего момента”. *Collegium* 1 (1993): 33–41.

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

20. Шмелева, Татьяна. Кризис как ключевое слово текущего момента. *Политическая лингвистика* 2.28 (2009): 63–67.
21. Яворська, Галина. “Гібридна війна як дискурсивний конструкт”. *Стратегічні пріоритети. Серія: Політика* 4 (2016): 41-48.
22. *Alphateka*, <https://www.google.com>: (12.3.2018).
23. Głaz, Adam. “Lubelska etnolingwistyka kognitywna a anglojęzyczna lingwistyka kulturowa. Wybrane problemy”. *Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury* 30 (2018): 231-257.
24. GRAC – Shvedova, Maria, von Waldenfels, Ruprecht, Yarygin, Sergiy, Kruk, Mikhail, Rysin, Andriy, Starko, Vasyl, Woźniak, Michał (2017-2019): GRAC: General Regionally Annotated Corpus of Ukrainian. Electronic resource: Kyiv, Oslo, Jena. Available at uacorp.us.
25. Łaziński, Marek. “Słowo roku 2016 w Polsce i na świecie. Trybunał i pięćset plus w cieniu postprawdy”. *tekst i dyskurs-text und diskurs* 10 (2017): 245-262.
26. Liu, Tsun-Jui / Shu-Kai Hsieh /Laurent Prévot. “Observing Features of PTT Neologisms: A Corpus-driven Study with N-gram Model”. *Proceedings of the 25th Conference on Computational Linguistics and Speech Processing (ROCLING 2013)* (2013): 250-259.
27. Mjøs, Ole J. / Hallvard Moe / Vilde Schanke Sundet. “The functions of buzzwords: A comparison of ‘Web 2.0’ and ‘telematics’”. *First Monday* 19.12. (2014) <https://ojs.uci.edu/ojs/index.php/fm/article/view/4896/4181> (12.3.2018).
28. Rak, Maciej. “Co to jest kulturem”. *LingVaria* X (2015): 305-316.

References

1. Albul, Ol'ga. “Ponjattja movna moda jak socio- j lingvokul'turna kategorija [=Notion of language fashion as socio- and linguo-cultural category].” *Mova i suspil'stvo* 1 (2010), s. 21-30.
2. Bichaj, Julija. “«Modni» slova v suchasnij rosijs'kij movi (na materialii tлумachnyh slovnykiv i movlennjevoj praktyky mas-media kincja HH — pochatku HHI st.)” [=“Modern” words in the current Russian language (on the material of explanatory dictionaries and the speech patterns of mass – media of the late XXth – early XXIst centuries).]. Avtoreferat dysertacii na zdobuttja naukovogo stupenja kandydata filologichnyh nauk. Dnipropetrovs'k, 2003 (In Ukr.).
3. Vepreva, Irina. “Ob aktual'noj lekseme Krymnash” [=About the actual token Krymnash]. *Russkij jazyk i literatura v prostranstve mirovoj kul'tury: materialy 13 kongr. MAPRJaL (Granada, Ispanija, 13—20 sent. 2015 g.)* 2 (2015), s. 31—35 (In Russ.).

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© Levchenko O. P. [Levchenko O. P.], levchenko.olena@gmail.com

Key Words in the Ukrainian Public Discourse: Statistical and Cultural Aspects [Slova roku v ukrai'ns'komu publichnomu dyskursi: statystychnyj ta kul'turnyj aspektj] (in Ukrainian)

4. Vorkachev, Sergej. “Koncept Schast’ja: ponjatijnyj i obraznyj komponenty” [=The Concept of Happiness: the conceptual and figurative components]. *Izvestija Akademii nauk* 6 (2001), s. 47–58 (In Russ.).
5. Zhajvoronok, Vitalij. “Znaky ukrai’ns’koi’ etnokul’tury: slovnyk-dovidnyk” [=“Signs of the Ukrainian Ethnoculture: Dictionary and handbook”]. Kyi’v: Dovira, 2006. (In Ukr.).
6. Zemskaja, Elena. “Aktivnye processy sovremennogo slovoпроизводства” [=Active processes of contemporary word derivation]. *Russkij jazyk konca HH stoletija* (1985–1995) (1996). Moskva, s. 90–141 (In Russ.).
7. Issers, Oksana. “V poiskah obshhego slovarja: diskursivnye praktiki novejshego vremeni cherez prizmu proektov «Slovo goda»” [=In Search of a Common Vocabulary: Contemporary Discursive Practices through the Prism of “Word of the Year” Projects]. *Politicheskaja lingvistika* 4.50 (2014), s. 48–53 (In Russ.).
8. Issers, Oksana. “Ot ser’eznogo – do smeshnogo: igrovoj potencial rossijskogo slova goda” [=From Serious Stuff — To Funny Things: Language Pun Potential Of The Russian “Word Of The Year”]. *Politicheskaja lingvistika* 4 (2015), s. 25–31 (In Russ.).
9. Levchenko, Olena. “Symvoly u frazeologichnyh systemah ukrai’ns’koi’ ta rosijs’koi’ mov: lingvokul’turologichnyj aspekt: dysertacija doktora filol. nauk.” [=Symbols of Ukrainian and Russian phraseological Systems: the Linguacultural Aspect]. Kyi’v, 2007.
10. Mustajoki Arto / Irina Vepreva. “Kakoe ono, modnoe slovo: k voprosu o parametrah jazykovoj mody” [=“Fashionable” words: parameters of linguistic fashion]. *Russkij jazyk za rubezhom* 2 (2006), s. 45–62 (In Russ.).
11. Mustajoki Arto / Irina Vepreva. “Metajazykovoj portret modnyh slov” [=Metalinguistic portrait of fashionable words]. *Komp’juternaja lingvistika i intellektual’nye tehnologii* 14.1 (2015), s. 438–448 (In Russ.).
12. Mustajoki, Arto / Harri Val’ter / Irina Vepreva. “Fenomen aktual’nogo slova 2015 goda” [=The phenomenon of the actual word of the year 2015]. *Quaestio Rossica* 4.3 (2016), s. 121-133 (In Russ.).
13. Novikov, Vladimir. *Slovar’ modnyh slov* [=The dictionary of buzzwords]. Moskva: Slovari XXI veka, 2005 (In Russ.).
14. Novikov, Vladimir. *Slovar’ modnyh slov: Jazykovaja kartina sovremennosti* [=The dictionary of buzzwords: The linguistic picture of modernity]. Moskva, AST-Press, 2012 (In Russ.).
15. Fomina, Zinaida. “Slova-hronofakty v jazyke politicheskikh tekstov” [=Chronofactual Words in the Language of Political Texts]. *Jazyk i jemocii*. Volgograd (1995), s. S. 207–215 (In Russ.).

Актуальні проблеми мовознавства [Актуальные проблемы языкознания]

© Левченко О. П. [Левченко Е. П.], levchenko.olena@gmail.com

Слова року в українському публічному дискурсі: статистичний та культурний аспекти [Слова года в украинском публичном дискурсе: статистический и культурный аспекты] (Українською / На укр. яз)

16. Harlamova, Tat'jana. "Ključevye slova tekushhego momenta. Cil'noe gosudarstvo, sil'naja vlast' na rubezhe vekov" [=“Keywords of the current moment. A strong state, strong power at the turn of the century.”]. *Problemy rechevoj kommunikacii* 8 (2008), s. 138–144 (In Russ.).
17. Coneva, Liljana. "Slovo goda «krymnash» v russkom mediadiskurse" [=Word of the year Krymnash (Crimea-is-ours) in the Russian Media Discourse]. *Studia RussicoSlovaca. Ružomberok* (2015), s. 30–38 (In Russ.).
18. Chernikova, Natalija. "Aktual'nye koncepty i ih leksicheskie reprezentanty" [=Actual concepts and their lexical representatives]. *Filologicheskie nauki* 6 (2007), s. 71–80 (In Russ.).
19. Shmeleva, Tat'jana. "Ključevye slova tekushhego momenta" [=Keywords of the current moment]. *Collegium* 1 (1993), s. 33–41 (In Russ.).
20. Shmeleva, Tat'jana. *Krizis kak ključevoe slovo tekushhego momenta* [=Krizis (Crisis) As The Key Word Of The Current Moment]. W: *Politicheskaja lingvistika* 2.28 (2009), s. 63–67 (In Russ.).
21. Javors'ka, Galyna. "Gibrydna vijna jak dyskursyvnyj konstrukt" [=Hybrid war as discursive construct]. *Strategichni priorityty. Serija: Polityka* 4 (2016), s. 41-48 (In Ukr.).
22. Alphateka, <https://www.google.com>: (12.3.2018).
23. Głaz, Adam. "Lubelska etnolingwistyka kognitywna a anglojęzyczna lingwistyka kulturowa. Wybrane problemy". *Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury* 30 (2018), s. 231-257.
24. GRAC – Shvedova, Maria, von Waldenfels, Ruprecht, Yarygin, Sergiy, Kruk, Mikhail, Rysin, Andriy, Starko, Vasyl, Woźniak, Michał (2017-2019): GRAC: General Regionally Annotated Corpus of Ukrainian. Electronic resource: Kyiv, Oslo, Jena. Available at uacorp.us.
25. Łaziński, Marek. "Słowo roku 2016 w Polsce i na świecie. Trybunał i pięćset plus w cieniu postprawdy". *tekst i dyskurs-text und diskurs* 10 (2017), s. 245-262.
26. Liu, Tsun-Jui / Shu-Kai Hsieh / Laurent Prévot. "Observing Features of PTT Neologisms: A Corpus-driven Study with N-gram Model". *Proceedings of the 25th Conference on Computational Linguistics and Speech Processing (ROCLING 2013)* (2013), s. 250-259.
27. Mjøs, Ole J. / Hallvard Moe / Vilde Schanke Sundet. "The functions of buzzwords: A comparison of 'Web 2.0' and 'telematics'". *First Monday* 19.12. (2014) <https://ojs.iph.org/ojs/index.php/fm/article/view/4896/4181> (12.3.2018).
28. Rak, Maciej. "Co to jest kulturem". *LingVaria* X (2015), s. 305-316.

Actual Problems of Linguistics [Aktual'ni problemy movoznavstva]

© *Levchenko O. P. [Levchenko O. P.]*, levchenko.olena@gmail.com

Key Words in the Ukrainian Public Discourse: Statistical and Cultural Aspects [Slova roku v ukrai'ns'komu publichnomu dyskursi: statystychnyj ta kul'turnyj aspekty] (in Ukrainian)